

# APOSTOLUL

## CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUA ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația:  
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

ABONAMENTUL { pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an  
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei pe an

### SUMARUL

- |                                   |                      |
|-----------------------------------|----------------------|
| 1. Predica și Predicatorul . . .  | Referent             |
| 2. Chipuri de preoți . . . . .    | Pr. Niculae-Boteanu  |
| 3. Comentarul practic . . . . .   | Pr. Marin C. Ionescu |
| 4. Acum totul e gata . . . . .    | Pr. Manza P. pescu   |
| 5. Seminarul călugăresc . . . . . | P. S. Titu           |
| 6. Preoțimea și poliția . . . . . | Pr. St. Iliescu      |
| 7. Un semn îmbucurălor . . . . .  | ***                  |
| 8. Cronica internă . . . . .      | **                   |
| 9. Cronica externă . . . . .      | **                   |

## Predica și predicatorul

S'a spus de cineva că predica poate deveni un cuțit cu două tăișuri. Comparația este fericit găsită, însă nu pentru a caracteriza degradarea predicii, ci pentru a pune în lumină punctul culminant la care se poate ridica puterea purificatoare a predicii. Căci astfel trebuie să fie predica: un cuțit cu două tăișuri, dintre cari unul să sângereze sufletele chircite de păcat ale ascultătorilor, iar celălalt să opereze însăși inima predicatorului. Credeți cumva că predica, adevărata predică, este produsul intelectual sau sentimental al preotului predicator? O, nu. Ne-am înșela groaznic și această concepție a predicii alterează complectamente ființa și puterea ei. Predica debitată ca un produs personal al predicatorului nu mai e predică, ci o simplă lecțiune făcută de un învățător și suplinitor. Adevărata predică este întâiu a creștinilor cari vin cu sufletele setoase să asculte cuvântul lui Dumnezeu, al doilea a preotului care se urcă pe amvon nu din

socoteli omenesti ci din porunca lui Dumnezeu și al treilea a Duhului lui Dumnezeu. Nu în aceeași măsură aparține acestor trei izvoare. Mai puțin creștinilor, mai mult preotului și infinit de mult Duhului Sfânt. În realitate singurul autor al adevărate predicii e Duhul lui Dumnezeu, care lucrează întâiu asupra inimii preotului predicator și prin el asupra creștinilor.

Astfel au conceput sfinții apostoli predica și astfel au utilizat-o. Altfel nici nu s'ar putea pricepe cum au izbutit ei, oameni simpli, să intre în luptă cu lumea păgână și să doboare prăpăstios întreg edificiul, atât de mareț, al păgânismului. Sf. Apostol Pavel, în deosebi, ne înlesnește ajungerea la concepția adevăratei predicii, când trage liniile mari ale predicatorului, în persoana sa însuși, cari se pot rezuma la următoarele:

1. Predicatorul nu caută să placă oamenilor, pentru că atunci n'ar mai fi slugă a lui Hristos și pentru că evanghelia — sâmburele predicii — nu este după om, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos (Gal. I<sub>10</sub>).

2. Predicatorul trăește în slobozenia lui Hristos, adică fără teamă de suferințe, moarte etc. (Gal. II<sub>3</sub>).

3. Iși aduce aminte de cei lipsiți și-i ajută (Gal. II<sub>10</sub>).

4. Răstignit împreună cu Hristos, trăește nu el, ci trăește întru el Hristos (Gal. II<sub>20</sub>).

5. Pentru aceia, ascultătorii slăvesc întru el (predicator) pe Dumnezeu, nu pe predicator (Gal. I<sub>24</sub>).

Cât de mult ar trebui să ne preocupe pe noi, preoții, aceste adevăruri de bază ale apostolatului nostru creștin!

# CHIPURI DE PREOȚI

19.

## Popa Ilie de la mănăstirea Butoiului

— cronicar și patriot —

1791 — 1836

Ascultați povestea unui român care, din ostaș biruitor de pasvangii, s'a făcut preot, a pus pe hârtie „întâmplările vremilor ca să se știe“ și a rămas toată viața un înimos iubitor de neamul său.

Trăia în Țara Românească, în jumătatea a doua din suta a optsprezecea, unul numit Mateiu logofătul, fiul lui Braniște. Era un om învățat; știa și limba arabă și avea înclinare spre scris; de aceea a alcătuit el o cronică românească care coprindea istoria noastră de la Negru-Vodă și până la domnia lui Nicolae Mavrogheni (1786—1790). Din ce pricină nu știu, Domnul l-a surghiunit. Și atunci el, în trecere spre țara nemțească, a lăsat cronică „la mâna dumnealui părintelul ieromonahul Amvrosie de la mănăstirea Cozia ot sud Râmnic ca să aibă grijă a păstra știrea vremilor ce ne-au bântuit“.

Acest Mateiu logofătul a avut un fecior numit Ilie, care și el cunoștea limbi streine. Știa bine grecește și nici limba arabă nu-l era cu totul necunoscută; dar mai avea și înclinări ostășești. Cine n'a auzit de Pasvantoglu și de nenorocirile aduse de el pe capul bieților români? Acest turc, chivernisitor al Vidinului, s'a sculat împotriva sultanului turcesc pentru niște noi obiceiuri făcute de Poartă, a strâns ostași din jur, s'a înhăitat cu Cârjalii, niște hoți bântuitori de orașe și sate, și a început să împrăștie frică și pârjol peste tot, dar mai ales în Oltenia. O oaste turcescă numeroasă, trimisă împotriva lui, a fost fugărită cu rușine. Sultanul, de teamă, l-a lertat; ba, ca să-l îmbuneze, l-a făcut pașă cu trei tuiuri și i-a dat și mai multe orașe spre chivernisire. Dar Pasvantoglu nu s'a lăsat de ce apucase; jafurile a lor săi nu mai conteneau în Țara Românească. De aceea Vodă Alexandru Moruz (1799—1801) a început să-și facă oaste dintre români ca să se apere de acești prădători. În această oaste a intrat și Ilie al nostru, care, paremi-se, era printre căpeteniile cele mai priecute și mai viteze. Căci iată ce ne povestește el:

„La leatul 1800, — fiindcă luasem parte într'o lovire cu Pazvantoglu și purtasem o

mare biruință, sfărâmându-i pe toți Turcii ce ne ieșise în față, și s'au frânt oștile lor —, iar Pazvantoglu m'aniat scris'au lui Vodă ca să ne prinză pe mine, pe Todicele și pe Potoceanul Serdarul și să ne dea lui ca să aibă pace cu el. Vodă s'au grăbit a da porunci pentru prinderea noastră; iară noi aflând am alergat la mitropolitul Dositei să ne scape. Mitropolitul a pornit pe Todicele la Odesa; pe Potoceanul l-a făcut mârzac al său și l-au trimes la patriarhie, în Constantinopol; și pe mine m'au ascuns în casa sa. Și în cele din urmă mi-au zis să mă fac călugăr sau popă, că altfel nu mă poate scăpa. Nevoia m'a făcut să mă fac popă chiar de mitropolitul Dositei, după ce mă cununase cu Smaranda fiica postelnicului Bălămirescu“.

Iată cum Ilie ostașul ajunge, de nevoe, preot la mănăstirea Butoiului, așezată între dealuri pe drumul dintre Găești și Târgoviște. Haina preotească l-a scutit de moarte dar nu i-a micșorat dragostea de neam și trecerea la oamenii mari. Șade la mănăstire, are vie la Glâmbocel, își face însemnări pentru o cronică și merge des la București, unde capătă încrederea oamenilor de seamă. Odată mitropolitul Ignatie (1810—1812) îl trimite la Ruși să dobândească trecere pentru Turcii scăpați din revolta Ienicerilor. Altă dată, în vremea ciumei lui Caragea, adăpostește la via sa de la Glâmbocel pe Dionisie Fotino, istoricul, care-și scoate copii după cronică tatălui său. În vremea lui Alexandru Suțu (1818—1821), când se pregătea eteria Grecilor, iar Românii erau îndemnați să se răscoale împreună cu Grecii, ia parte la o sfătuire în casele vornicului Filipescu, „dus de un arhieru ca să cetească niște scrisori cu slovă arăpească“. Povestește el cu avânt, cum Filipescu nu s'a unit cu gândul de a se ridica norodul românesc împotriva Sultanului. Rusia care făgăduiește ajutor, nu-l cinstiță; „vrea să prinză șarpele cu mâna noastră, ca să ne lipească de ea. Facă Grecii și Bulgarii ce-or voi în pământul lor ca să scape de Turc; noi vom face ce-om putea“. Boierii români sânt de părerea lui Filipescu. Boierii greci sânt pentru răscoală împotriva Turcilor, în nă-

dejdea ajutorului de la împăratul Rusiei, care, dacă a putut bate pe Napoleon, va bate și pe Turci. De aci mare gălceavă s'a iscat la această sfătuire între Români și între Greci.

Popa Ilie rămâne credincios părerii lui Filipescu și când Constatin Riga umbla în toamna anului 1820, prin părțile Găeștilor, cu scrisori pe la Grecii de la sate ca să se ridice împotriva Turcilor, popa Ilie îl gonește. Riga îl amenință și amenințarea are urmare, căci iată cum povestește popa Ilie ce i s'a întâmplat și ce a răspuns mitropolitului Dionisie Lupu:

„La anul 1821, Ghenarie, m'am văzut ridicat de un proestos cu câțiva palicari și m'au dus la mitropolie, fără să-mi spue de ce. Cam la cinci zile după închisoare, scosu-m'au și m'au adus în fața cinsti-  
tului mitropolit; iară eu m'am făcut prostănac și așteptam să mă întrebe. Din chilie, vestisem pe părintele Ilarion și pe unii din boerii ce cunoșteam, ca să cerceteze de ce mă țin închis. Mitropolitul se uită încrunțat la mine și întorcându-se la un călugăr ce era acolo, i-au zis în limba Grecilor că nu vede în mine un om rău, ci un nătărău sau bețiv, și că poate nu sânt eu acela pentru care dat-au poruncă a mă aduce. Iară eu i-am răspuns, ne mai răbdându-mă inima, în limba greacă, zicând:

— Se poate, prea sfinte, să nu fiu eu acela ce ați poruncit a vi se târi înaintea lumină-  
ției tale, iară eu nu sânt bețiv sau nătărău, cum ați spus sfinția voastră.

Atunci m'au întrebat, cum mă chiamă și din ce sat sânt, precum și de ce nație sânt. Iară eu cu smerenie i-am zis că sânt român de la coada vacii și în legea părintească ce am apucat.

— Dacă tu ești acela, cum ai îndrăsnit a te crede mai creștin de cât patriarhul și te-ai împotrivit la cea mai sfântă datorie? De s'au ridicat norodul creștin împotriva păgânilor, și s'au spus că în capul mișcării se află chiar patriarhul?

— Spusu-v'am, prea sfinte stăpâne, că sânt român neaoș și cred m'a blestema milostivul Dumnezeu de nu oi călca în căile drepte.

— He! bine, ești rumân, dar ești preot și de nu te pleci, apoi și-oi lua darul preoției și te voiu apăsa la bir și danie.

— Să-mi fie cu iertăciune, prea sfinte stăpâne, dar nici un bine nu ar fi mai mare, căci

atunci volu rămâne stăpân pe vrerea mea.

— Cum, nefericitule, ai îndrăzni tu, păgâne, să nu urmezi pe prea luminata față a prea cinstiului patriarh?

Iară eu adusu-mi-am aminte de vorbele ce-mi trimesese Filipescu și i-am răspuns:

— Prea sfinte stăpâne! Prea sfințitul patriarh este grec, și este cu dreptul a lucra fără vătămare cu Grecii; iară noi sântem Români și trebuie să lucrăm pentru noi, că țara noastră nu e roaba Grecilor și a Bulgarilor și Roșilor și Nemților. Noi avem domni creștini, iară ei au ce Dumnezeu le-au milostivit. Noi să ne vedem de nevoile noastre, că vrăjmașul nostru nu poate fi Turcul, iar dușmani ne e aceia care vor a ne da pe noi Muscalului ca să scape ei de Turci.

Iară pe când eu spuneam acestea, în odaia de alături am auzit strigând: bravo, bravo, popo Ilie.

Iară mitropolitul necăjit s'au muiat la vorbă și mi-au dat voe bună a merge acasă. Dară nu mi-am putut da cu gându cine erau cei care strigatu-mi-au: bravo, bravo, popo Ilie.

Popa Ilie era prieten bun cu episcopul Ilarion al Argeșului, un om dibaciu, pe care nu-l poți înțelege dacă era de partea Filipescului sau de partea Eteriştilor. Ilarion i-a povestit despre adunarea lui Tudor Vladimirescu cu boierii în casele Brâncoveanului, despre împotrivirea boierilor greci de a se uni cu Tudor și despre hotărîrea lui Tudor „de a surpa pe cei ce ne apasă de multă vreme“.

Și n'avem noi, Românii, nici un alt cuvânt duios, din vremea aceea, despre moartea martirului Tudor Vladimirescu de cât aceste rânduri îndurerate ale popii Ilie de la mănăstirea Butoiului: „Și cu durere de inimă am auzit și am plâns, când l-au vândut pe Tudor doi căpitanii ai săi, de l-au tăiat noaptea. Și am mers cu părintele Ilarion la mănăstire de am făcut slujbă pentru odihna sufletului. Și plângea lumea și părintele Ilarion se bătea cu pumnii în piept și da crucea la norod să se închine. Și multă jale era pe noi toți“. Fost-a vreun parastas mai creștinește slujit pentru odihna sufletului sbuciumat al lui Tudor Vladimirescu de cât această întâle panhidă, unde au plâns preoții și poporul, pentru care se jertfise el?!

Iar când era anul mântuirii 1836 și țara se mai așezase, strânsu-și-a popa Ilie toate

însemnările sale și a întocmit cronică de „întâmplările vremii de acum, petrecute cu Turcu, Rosul și Grecii, ca să se știe“, cuprinzând în cronică sa întâmplările de la anii 1791 până la anii 1836. După aceea a copiat și cronică tatălui său Mateiu logofătul. Și pe amândouă le-a așezat la sfârșitul unui Tetraevanghel scris cu mâna. Iar acest Tetraevanghel împreună cu o parte din cronică a ajuns de la mănăstirea Butoiu din Dâmbo-

vița, la mănăstirea Rătești din Buzău, căci și cărțile au soarta lor.

\* \* \*

Cât despre sfârșitul preotului-cronicar Ilie, știe Domnul din ceruri.

Preotul NICULAE  
de la biserica Boteanu

N.B. — Cronică popii Ilie a găsit-o la Rătești, în anul 1900, d-l Virgil Andronescu, care a publicat-o în ale sale *Contribuțiuni Istorice I*, Constanța 1901. Cf. N. Iorga în *Revista Istorică*, Ianuarie, 1917 și în *Izvoarele contemporane asupra mișcării lui Tudor Vladimirescu* p. XVI.

## COMENTARIU PRACTIC

*«Luați aminte să nu faceți milostenia voastră înaintea oamenilor ca să fiți văzuți de dânșii, căci plată nu veți avea dela Tatăl vostru, carele este în Ceruri».*  
Mateiu VI, 1.

Mântuitorul ne spune aci să ne ferim de frigurile orgoliului și ale vanității.

Faptele bune pe care le săvârșim, cum ar fi milostenia, postul și rugăciunea trebuie să ne ferim a le face sub ochii oamenilor spre a fi văzuți și laudați de dânșii; altfel riscăm să pierdem răsplata Tatălui nostru, carele este în Ceruri.

Faptele tale bune pot fi totuși descoperite semenilor cu gândul de a-i edifica, fiindcă în viața unui creștin desăvârșit se găsesc destule fapte bune, care merită să fie văzute și prețuite cu gând de edificare și se găsesc și alte fapte, care trebuiesc tănuite, având de martor numai pe Dumnezeu.

Adevărata pricină pentru care faptele bune nu trebuiesc săvârșite în chip public este nu atât scandalizarea spectatorilor, cât ferirea făptuitorilor lor de slava deșartă.

Faptele tale bune trebuie să țintească numai slava lui Dumnezeu și edificarea semenilor.

Mijlocul cel mai fericit de a ne asigura în asemenea ocaziuni de curățenia intențiunilor noastre, este săvârșirea faptelor noastre bune în taină între tine și Dumnezeu, scutite și ferite de privirea oamenilor:

„Deci când faci milostenie, nu trâmbița înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în uliți, ca să se mărească de oameni: adevăr zic vouă că și-au luat plata lor. Iar tu când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta. Să fie milostenia ta întru ascuns și Tatăl tău cel ce vede întru

ascuns, acela îți va răsplăți ție la arătare“.

Mateiu VI, 2, 3 și 4.

I. Trebuie să facem milostenie.

Acesta este un percept pe care Mântuitorul presupune că-l cunoaștem și că-l practicăm. El ne atrage doar luarea aminte spre faptul în care trebuie să-l practicăm. I! practicăm noi oare în măsura în care suntem în stare să-l practicăm?!

1. Trebuie să ținem seama întâi de toate că Dumnezeu este Tatăl nostru al tuturor care ne-a dat tot ceea ce noi avem.

Că avem mult, că avem puțin, noi sântem datori să împărțăm din ceea ce este al nostru și pe cei din jurul nostru cari au mai puțin sau cari sânt în mare și chinuitoare lipsă. Dacă noi avem avuții multe, nu trebuie să le risipim în lux, în petreceri, în plăceri și în mii de lucruri inutile în timp ce semenul nostru duce lipsă. Câte cheltueli zadarnice n'am suprima noi, dacă am dori sincer să ajutăm pe aproapele!

Nu trebuie să cheltuim absolut nimic pentru noi fără să rezervăm și semenului partea lui de ajutor.

2. Dumnezeu răsplătește milostenia.

El vede ceea ce noi dăm. El este martor al tuturor privațiunilor noastre. El vede maniera și generozitatea cu care noi dăm. Răsplata pe care El ne-o rânduește pentru aceasta este infinită și veșnică. Cheltuețele pe care noi le facem pentru noi sânt pierdute; nimeni nu ne va recompensa pentru ele: toate averile noastre vor pieri; nu ne rămâne decât ceea ce noi am dat lui Dumnezeu și pentru Dumnezeu.

Părinții trebuie să-și obișnuiască copiii din fragedă vârstă să facă milostenie. Măinile

lor darnice și inimele lor îndurătoare trebuiesc îndreptate de cu vreme spre cele veșnice.

A le forma spiritul de caritate și a-l spori odată cu creșterea lor în vârstă însemnează a le chezașui cea mai prețioasă și cea mai nepieritoare zestre sufletească.

II. Să faci milostania fără să râvnești la admirația și aplauzele oamenilor.

A cumpăra stima oamenilor cu prețul milosteniei, însemnează „a plăti prea scump” întrucât nu e alta decât a plăti cu însuși Cerul a cărui răsplată o pierzi prin aceasta.

Iată cum ne pierdem noi faptele noastre bune prin setea de vanitate!

III. Să facem milostenia fără a nutri niciun pic de vanitate nici chiar în noi înși-ne!

Să ascundem milostenia mâinilor noastre nu numai de ochii semenilor noștri, dar chiar și de ochii noștri proprii! Să nu îngăduim a fi martorul faptelor noastre bune, decât numai Aceluia care are dreptul să fie judecătorul lor. Gloria lor ne va fi cu atât mai strălucitoare în ceruri, cu cât a fost mai puțin râvnită și căutată aici pe pământ!

Pr. Dr. MARIN C. IONESCU  
Biserica Cufbu cu Barză

## ACUM, TOTUL E GATA

Cuvinte asupra evangheliei ce se citește în Duminica dela 16 Decembrie a. c.  
(Luca XIV 1624).

„Un om a făcut cină mare și a poftit pe mulți. Și a trimis, la ceasul cinei, pe robul său ca să spună celor poftiți: Veniți, că totul acum e gata. Dar toți laolaltă, au început să-și ceară iertăciune. Cel dintâiu a zis: Am cumpărat un ogor și trebuie să mă duc să-l văd; mă rog ție, iartă-mă. Un altul a zis: Am cumpărat cinei perechi de boi și mă duc să-i încerc; mă rog ție, iartă-mă. Al treilea a zis: Mi-am luat femeie și pentru aceea nu pot veni. Și a venit robul și a spus domnului său acestea. Atunci, mîniindu-se stăpînul casei, a rostit către rob: Ieși degrabă pe străzile și ulițele cetății și adu aici săraci și betegi și orbi și ologi. Zis a robul în urmă: Doamne s'a făcut ce-ai poruncit și tot mai este loc. Atunci stăpînul a poruncit robului. Ieși la drumuri și la garduri și si-lește-i pe toți să intre, așa încât să-mi fie casa plină. Căci, vă spun, niciunul din acei oameni, cari au fost poftiți nu vor gusta din cina mea“.

—o—

1. *Veniți, că acum totul e gata.* O! Ce cuvânt dulce! Cuvânt plin de iubire. In el e strînsă toată bucuria pe care o caută sufletul nostru. Până în prezent n'ai avut decât părțile, frânturi neînsemnate din ceea ce căuta sufletul tău. Acum, în clipa aceasta, ca și deapaurarea, până în vecii vecilor, ai lucrul dorit în întregime a lui, căci „totul e gata”. Fraților, pentru noi e grăit acest cuvânt; pentru noi toți, deci pentru fiecare în parte. Și nu de om e grăit, ci de Dumnezeu, de însuși Mântuitorul. E chemarea cea mult dorită, pe care o îndreaptă omenirii întregi. Nici cînd vreun împărat pămîntesc n'a putut trimite poporului său un asemenea mesaj definitiv, clar și adevărat întru totul: „Veniți,

că acum totul e gata”. Pentru că omul, oricine ar fi el, totdeauna va mai avea de adăugat la opera lui, fie ea cât de strălucită. Cine poate să zică: Tot ce-am dorit să fac în viață, iată, am făcut și lucrarea mea e gata și fără nici-o lipsă? Iar cînd Dumnezeu grăește acest cuvânt, încăodată ne dă prilejul să înțelegem mai bine celălalt cuvânt din Sf. Ioan evanghelistul: „Atît de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât a dat și pe singurul său Fiu, ca oricine crede să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan III, 18). Nu zice: veniți, că în curînd totul va fi gata; ci veniți că *acum* totul e gata. Prin urmare suntem chemați la un lucru gata. Dar care este acela? Groaznică întrebare. Căci din moment ce pui această întrebare, foarte ușor se poate întîmpla să nu răspunzi la chemarea prietenească a Mântuitorului și astfel să rămâi pentru vecie sub sentința morții. Care este lucrul acela? Dar oare poate să fie alt lucru decât acela de care avem nevoie? Ne poate da Dumnezeu altceva decât aceea ce ne trebuie? Dacă te-ai fi întregat, frate creștin, de ce anume ai nevoie, ce-ți lipsește ție cu adevărat, cu siguranță că auzind chemarea aceasta ai fi înțeles numai-decât despre ce *lucru gata* e vorba în chemarea Domnului.

Se poate însă să te fi întregat de ce ai nevoie, ce-ți lipsește ca să fii fericit. Căci nu se poate om să nu se preocupe, din necesi-

tate firească, de cele ce-i lipsesc și să nu simtă anumite nevoi. Dar ce folos, dacă ți-ai întreat numai trupul? Cel mai mulți trăesc prin trup și nu simt decât nevoile trupului. O! Cât de mulți, dintre aceștia, găsim astăzi, chiar în rândurile creștinilor! Din categoria acestora sunt cel trel despre cari ne vorbește evanghelia de astăzi. Unul din ei s'a întreat, cum se întreată și astăzi mulți: Ce-mi trebuie mie? Și pentru că trăia numai prin trup, și-a răspuns: Mie-mi trebuie un ogor, pe lângă celelalte pe cari le am. Și și-a cumpărat omul ogor, și toată grija lui era îndreptată spre înflorirea ogorului. Deaceia când Domnul i-a trimis vestea: Vino, că totul acum e gata; el a răspuns: Am cumpărat un ogor și trebuie să mă duc să-l văd; mă rog ție, iartă-mă. Al doilea, socotindu-se în sine, a ajuns la rezultatul că are nevoie de cinci perechi de boi. I-a cumpărat; dar când a primit chemarea Domnului, a răspuns: Am cumpărat cinci perechi de boi și mă duc să-i încerc; mă rog ție, iartă-mă. Și unul și altul sunt conștienți că lipsesc dela o datorie importantă, respingând chemarea Domnului și se roagă să fie iertați. Zadarnic aceasta, pentru că nu e destul să zici; e bine ce zice Domnul și să continui a trăi viața cu ogoare și perechi de boi. Al trellea trăește absolut numai prin trup și pentru poftele trupului. Desfrâul e cea mai mare nevoie pentru el; căci ce însemnează răspunsul lui: Mi-am luat femele și pentru aceea nu pot veni? Nu cere nici iertare; căci asemenea oameni n'au niciun pic de considerațiune pentru alte lucruri. E cea mai de jos treaptă la care se poate pogori un om stăpânit de păcat.

Fraților. Toți aceștia, vedeți, s'au întreat și ei de ceace au nevoie, dar răspunsul ce și-au dat în loc să-i ajute să răspundă la chemarea Domnului, i-a pironit pe loc, lipsindu-l de ceace Domnul a gătit pentru tot omul. El și-au întreat numai trupul.

Pentru a înțelege și prețul chemarea Domnului trebuie să-ți întreat sufletul: de ce are nevoie el? De ți-ai pune această întrebare, cu toată seriozitatea, cu câtă bucurie ai primi cuvântul de chemare al Domnului: „Veniți, că acum totul e gata“! Căci răspunsul la această întrebare nu e decât unul: sufletul meu are nevoie de împăcarea cu Dumnezeu. „Rugămu-vă, în locul lui Hristos, *împăcați-vă cu Dumnezeu*“, zice sfântul apostol Pavel. (II Cor. V, 20). Întreat, dece să te împaci cu

Dumnezeu? Pentru că ești certat cu El. Nu știi de când ești certat cu Dumnezeu? Decând primul om, Adam, a călcat porunca Lui, încercând, la îndemnul satanei, să devină asemenea lui Dumnezeu, deci decând s'a îmbrăcat în haina mândriei și a poftei care întrecia puterile date lui de Dumnezeu. De atunci, Dumnezeu a alungat pe om dela masa iubirii Lui. Căci până în momentul căderii lui, omul trăia ca un fiu prea iubit care stă la masă cu tatăl său. Iar după căderea în păcat, e ca și alungat dela masa pregătită de Dumnezeu-Tatăl. Chiar în rândul omenească, la masa cuiva nu pot fi decât cei iubiți de celce dă masa. Păcatul i-a luat omului dreptul de a mai sta la masa iubirii lui Dumnezeu. Dar iată, că Mântuitorul Iisus primește să se facă om și să fie răstignit pe crucea Golgotei. Aceasta însemnează pentru noi recâștigarea dreptului de a sta la masa iubirii lui Dumnezeu. E cel mai mare dintre drepturile la care poate râvni omul. Cu o condițiune: să simtă nevoia Lui. Pentru aceasta am zis că trebuie să-ți întreat sufletul — nu trupul — de ce are nevoie. Cât aș dori, frate creștin, să fi în rândul acestora! Sfânta evanghelie de astăzi ne spune că dela masa Domnului s'au împărtășit: săracii și betegii și orbii și ologii, ca și toți ceice stau la drumuri și la garduri. Dece aceștia? Pentru că ei ajunseseră să nu mai ceară nimic pentru trupurile lor. Ci toată dorirea sufletului lor era spre cele duhovnicești. Nu cumva, din această pricină, socotești că trebuie să fi sărac, beteag, orb sau olog, pentru a căpăta vrednicia să stai la masa Domnului, să te știi împăcat cu El? O! De sigur că nu, dacă e vorba să considerăm aceste cusururi ca beteșuguri trupești. Căci sunt săraci, betegi, orbi și ologi cari n'au nimic de face cu masa Domnului și împărăția Lui. Trebuie să fi însă *sărac* de duhul lumii acesteia; *beteag* în socotelile omenești, totdeauna pline de siguranță și îngâmfare; *orb* pentru frumusețile ispititoare și *olog* când e vorba să urci scaunul desfrânării și al păcatului.

„Veniți, că acum totul e gata“. Mântuitorule, iată, vin. Tu mă chemi la cina Ta cea sfântă pentru a-mi da însuși trupul și sângele Tău cel sfânt și nevinovat. O! Câtă nevoie simte sufletul meu de părtășia cu Tine! Iată vin. Amin.

Preot MANEA POPESCU

# REFERATUL

**P. S. Vicar arhiepiscopesc Titu Târgovișteanu asupra SEMINARULUI CĂLUGĂRESC**

Din voința I. P. S. Patriarh s'a hotărât înființarea unui seminar călugăresc în mănăstirea de călugări „Cernica“ de lângă București. Nu cred să se găsească nimeni, din cei cari cu sinceritate doresc binele Bisericii și să nu vadă în această măsură începutul realizării unei nevoi atât de simțită în Biserica noastră. Căci, dacă în ultima vreme nivelul intelectual și moral al clerului de mir s'a ridicat simțitor, în schimb al celui călugăresc a scăzut într'atât, în cât, nu odată, s'a pus însăși problema existenței lui în joc.

Măsura proiectată vine să confirme ceia ce s'a spus de atâtea ori și de persoane de toată competența că, monahismul este o necesitate organică a Sfintei Biserici Ortodoxe și desființarea lui ar constitui începutul desagregării acestei Biserici. În trecutul Bisericii Ortodoxe viața călugărească și călugărismul au constituit cea mai puternică pârghie a Bisericii. Aci s'a înfiripat începutul culturii moderne. Ei au fost păstrătorii credinței nealterate și din rândurile lor au eșit misionarii cei mai buni, cari au creștinat popoarele barbare.

În vreme de restriște, când împărații eretici căutau să altereze puritatea credinței, episcopii și patriarhii, eșii direct din mănăstire au stat neclintii de veghie și, cu prețul celor mai cumplite jertfe, au salvat dreapta credință. Mai mult, în vremea când patriarhii și episcopii robiți intereselor streine Bisericii, făceau pact cu împărații eretici și consimțeau la alterarea purității credinței, călugării din mănăstire, rezervă nebănuită a oastei dreptcredincioșilor, luptau pe viață și pe moarte pentru credință. Istoria stă martoră, că mănăstiri întregi, cu călugări cu tot, au pierit cu bărbăție în asemenea lupte.

Începutul vieții noastre de stat și de lumină sunt indisolubil legate de viața mănăstirească; și tot tezaurul de artă și de cultură, a aproape cinci veacuri, cu care ne fâlim în fața streinilor, e opera de necurmată străduință a mănăstirilor și a călugărilor. Iar la 1700 când acel Vlădică Atanasie trece pentru interese materiale la unire cu Roma urmat de 86% din totalitatea preoților de mir, ortodoxia actuală a Ardealului a fost salvată numai prin lucrarea călugărilor ardeleni sau a celor din Principate strecurăți clandestin

prin potecile munților și printre sentinelele împărătești.

Accestea sunt fapte reale, constatate de oricine poate să slovenească o carte de Istorie.

Mănăstirile sunt cele mai prețioase scumpeturi ale vieții noastre religioase. Cei ce nu le cunosc viața spirituală și nici măcar nu voesc să reflecteze asupra puternicelor motive care îndeamnă pe atâți oameni la această penibilă jertfă, liberi sunt să le privească cu cel mai îngâmfat dispreț. Cât privește molciunea morală a unora dintre mănăstiri; nepăsarea și trândăvia unora dintre călugări, metehnele și păcatele lor, noi le cunoaștem mai mult de cât ori cine. Dar mai știm și aceia că nicăeri nu apare mai mult contradicțiunea între ideal și realitate ca aci, și nicăeri această contradicțiune nu poate fi mai penibilă și mai amară. Noi însă socotim mănăstirea ca un așezământ, în care învățătura Bisericii izbutește să se făurească în chip viu... Mănăstirile, lăsând la o parte slăbiciunile lor, sunt nestimate sfinte ce strălucesc și luminează la depărtări mari dincolo de zidurile ce le înconjoară. Ele au fost și sunt încă făuritoare morale și duhovnicești ale poporului.

Dacă am pune în cumpănă numai atât cât au isbutit ele să realizeze într'un trecut atât de sbuciumat și de nestatornic ca al nostru și tot se cuvine să depunem toate eforturile, ca să le scoatem din starea de toropeală în care stau de mai bine de cincizeci de ani. Însă, fără a tăgădui dreptul lor de existență și numai pe baza meritelor ce și-au câștigat în trecut, credem că azi Biserica are cea mai mare nevoie de a repune, măcar în parte, în strălucirea de odinioară mănăstirile și viața mănăstirească. Neîndoios eforturile depuse de preoțimea de mir după război pe terenul misionar sunt din cele mai laudabile și se pot cita exemple de o valoare covârșitoare. Totuși, putem adăoga, fără nici un fel de temere, că nevoile misionare sunt atât de mari, trebuința unui misionarism intern atât de covârșitoare în cât preoțimea de mir nu-i mai poate face față. Nu-l mai poate face față fiindcă și condițiunile lor de viață nu se potrivesc cu principiul misionar de cât incidental. Preotul de mir e legat în primul rând de familie și în al doilea de parohie. Ori cât de idealist ar fi preotul de mir, datorțiile sale de familie îl stânjinesc în realizarea idealismului său. Chiar dacă n'ar fi o experiență

personală cu care să ilustrez acest adevăr, stau de față cuvintele sfântului Apostol Pavel din I Corinteni VII, 32 (Cel ce s'a căsătorit se îngrijește de ale lumii, cum să placă femeii) care petluesc definitiv starea de familie a preotului de mir. Deosebit de aceasta, Sfinții Apostoli când au văzut că gospodăria comunităților îi absoarbe atât de mult în cât îi împiedică dela opera misionară, au ales bărbați speciali și i-au așezat să chivernisească agapele și gospodăriile comunităților, iar ei s'au aplicat numai la propovăduirea evangheliei. Negreșit, în parohia sa fiecare preot e un misionar, dar mai mult de cât aceasta nu-i poți cere. Dar în parohiile fără preot? Dar în parohiile unde preotul e incapabil de misionarism? Dar în parohiile unde nevoia misionară e atât de mare în cât covârșește puterile preotului local? În aceste locuri cine va face lucrarea de căpetenie? Afară de aceasta, ținând seama de marea luptă, de marea ciocnire ce stă în perspectivă să se producă între curentul religios care se accentuează pe zi ce trece, și între curentul ateu și materialist care se pregătește de luptă, avem nevoie de o echipă suficient de numeroasă și de bine pregătită care să susțină, cu pricepere și cu bărbăție, lupta. Numai în București ne-ar trebui azi cel puțin douzeci de misionari desprinși de orice grijă de familie și de parohie. De unde îi luăm? Preoțimea de mir nu ni-i poate da. Experiența ce se face cu preoții de armată e suficientă ca să ne convingă, că în general preoțimea de mir nu poate săvârși operă misionară serioasă. Preoții de armată, cel puțin cei din Arhiepiscopia Bucureștilor, n'au altă preocupare de cât să dubleze pe preoții de parohii fie în mod clandestin, fie făcând, în slujbele și ierurgiile ce aceștia le îndeplinesc credincioșilor. Iar la R. M. S., a trebuit să lupt personal și împotriva tuturor ca să fac pe preotul numit acolo să înțeleagă că misiunea lui e să facă apostolat printre lucrătorii și funcționarii Regiei, iar nevoile lor religioase să le lase pe seama preoților enoriilor în care locuiesc.

Preoțimea de mir nu poate săvârși o lucrare misionară temeinică, metodică și de linii mari.

Dar, dacă preoțimea de mir nu poate furniza corpul de misionari de cari avem nevoie, Biserica trebuie să și-i creeze din pământ din iarbă verde. O Biserică care renunță la misionarism dă probă de anchilozare și de patență incapacitate. Deci Biserica noastră nu poate să renunțe la misionarism.

Cred și afirm că această mare lacună nu va putea fi acoperită, decât în ziua când vom face

din mănăstirile noastre vetre de superioară viață culturală mănăstirească, de adâncă și serioasă înțelegere a problemelor ce se pun la ordinea zilei. Cine are curajul să afirme că viața noastră, așa cum o vedem scurgându-se și la orașe și la sate, e o viață creștină? Ce are de făcut Biserica în fața acestei probleme? Un singur lucru: s'o creștineze. Pentru aceasta are nevoie de apostoli. Mănăstirea îi poate da. Toate popoarele încreștinate după secolul al IV-lea, au fost încreștinate de misionari călugări. Toată opera misionară întreprinsă printre popoarele barbare de împărăția Bizanțului, s'a îndeplinit de călugări. *Prin urmare organizarea mănăstirilor în vederea misionarismului s'ar afla pe drumul celei mai bune și celei mai autentice ortodoxii.*

Dar aceasta nu se poate face decât prin cultură și printr'o severă disciplină pe baza pravilei călugărești. De aceea, sunt convins că înființarea unei școale în mănăstire, merită să purifice viața mănăstirilor de toate metehnele de care suferă azi și să o adâncească printr'o cultură serioasă și temeinică, e numai bine venită și merită să fie încurajată și susținută cu toată căldura.

Seminarul proiectat la Cernica ar urma să aibă menirea aceasta și reușita va depinde de spiritul care va sta la baza organizației acestei școale și de posibilitățile de realizare cu mijloacele actuale.

\* \* \*

După secularizare viața mănăstirească a mers treptat-treptat în descreștere și, după război în cele mai multe mănăstiri de călugări aproape s'a uitat cu desăvârșire rostul acestei vieți. Idealul de jertfă și abnegație, care sta la temelia vieții călugărești, s'a transformat într'un scop lucrativ; și ochiul fiecărui nou primit în mănăstire se pironeste d'adrechtul pe „patrafir“, apoi suplinitor la o parohie, concubinaj cu vre-o femeie, copii, gospodărie etc. Aceasta e culmea decadentei.

Incercări de a opri din decadentă viața mănăstirească s'au făcut, în special mai înainte de război. Doi călugări învățați, ajunși directori de seminarii: actualul Episcop de Hotin P. S. Visarion și P. C. Arhimandrit I. Scriban au cercat prin cultură să reinvieze viața în mănăstiri, primind și susținând în seminariul dela Galați și dela București un număr însemnat de tineri frați din mănăstire. Și, să spunem fără înconjur, n'au reușit. Majoritatea au părăsit cu desăvârșire viața monahală. Unii dintre ei, chiar tunși în călugărie, s'au lepădat de călugărie și s'au dus „în lume“. După război și după experiența neizbutită a P. S. Episcop Visarion și P. C. Arhim. Scriban



și tot în dorința de a da viață mănăstirilor, s'a înființat acum trei ani seminarul monahal în mănăstirea Neamț. Nici această experiență n'a reușit. Și sunt convins că nici experiența ce se pune la cale la Cernica nu va reuși, dacă nu se va părăsi radical drumul încercărilor de până aci. Dacă această școală nu va fi întemeiată pe alte baze.

Voiu cerca în cele ce urmează să arăt cum cred că ar trebui organizată noua școală.

\* \* \*

În prealabil să ne fixăm cu precizie scopul acestei școale, și potrivit acestui scop, să avizăm la mijloacele adecvate realizării lui.

Care este deci scopul seminarului ce se proiectează la Cernica? Să dea cultură călugărilor, ori este o școală de cultură călugărească? De felul cum se va răspunde la aceasta întrebare, va atârna temeiul pe care să se rezime viitoarea școală din mănăstirea Cernica.

Ipoieza primă: *Școala aceasta are de scop să dea cultură călugărilor.* Adică în această școală toată instrucția și toată educația ce se va da, vor tinde exclusiv la formarea intelectuală și morală a călugărilor, în vederea raportului lor în organizarea vieții creștine ortodoxe.

În cazul acesta prima grijă care se impune organizatorilor, este să procedeze independent de orice analogie cu școalele teologice pentru formarea clerului de mir. În școala aceasta primindu-se numai elevi călugări, sau care se pregătesc pentru a îmbrăca schima monahală, aceștia n'au să se îngrijească nici de vârsta, nici de durata cursurilor. Călugărul renunțând la plăcerile vieții pământești nu este prins de grija de a-și termina studiile într'un termen cât de scurt, spre a-și face o carieră în lume și spre a întemeia o familie. Pentru el toată viața e o pregătire în vederea marelui cariere, care-l așteaptă în cer și în vederea marelui familii de sfinți din Împărăție vecinică. Deci pentru elevul călugăr e indiferentă vârsta la care va fi primit la cursuri și tot așa de indiferentă dura'a cursurilor.

Din punctul de vedere al școalei însă o metodă și cât se poate mai pedagogică nu poate fi indiferentă. Cu cât elevii sunt de vârste diferite, cu atât sarcina profesorului și a educatorului e mai grea; și cu cât durata cursurilor e mai lungă, cu atât posibilitățile de educație și instrucție temeinică sunt mai mari.

Totuși, chiar așa cum o dorim, adică școala de cultivare intelectuală și morală a călugărilor, totuși, pentru acoperirea nevoilor urgente, trebuie să-i fixăm scopuri mai imediate și mai utilita-

riste. *Pentru început aș înclina să dăm acestei școli caracterul unei școli de formare a cadrelor strict necesare de care are urgență nevoie viața mănăstirească și Biserica.* Și numai după ce această primă și urgentă nevoie va fi satisfăcută, numai după aceea să ne gândim la îmbunătățirea ei.

Mănăstirilor în primul rând le trebuie conducătorii luminați cu viața morală ireproșabilă și adânci cunoscători ai rosturilor mănăstirești. Biserica are nevoie de un corp de misionari călugări hotărâți la lucru și la jertfă. Acestea ar fi primele cadre pe care să le formeze într'un timp mai apropiat școala călugărească. Și în al treilea rând, tot aci se vor pregăti și recruta viitorii profesori ai școalelor călugărești și viitorii ierarhi ai Bisericii noastre.

Cursurile școlare să țină cel puțin patrusprezece ani, împărțit în două cicluri: unul inferior de opt ani și altul superior de șase. În ciclul inferior se vor primi elevi în vârstă de cel puțin patrusprezece ani și de cel mult optsprezece ani. În ciclul superior vor fi admiși, pe lângă absolvenții ciclului inferior, și candidații care vor avea absolvența seminarului mirean sau bacalaureat. Primul an din ciclul inferior va fi considerat ca an de încercare. Elevii admiși vor fi foarte serios studiați în acest an de încercare, spre a li se cunoaște aplecările și preferințele, și numai în anul al doilea vor fi considerați ca primiți provizoriu în școală. La sfârșitul primului an de încercare cei ce se vor dovedi că au aplicare la carte și la viața monahală, vor fi admiși să urmeze mai departe. Cei ce s'ar dovedi că n'au aplicare la carte, dar au aplicare la viața mănăstirească, vor fi admiși să urmeze ciclul provizoriu al primilor trei ani și apoi vor fi trimiși la ascultările mănăstirești. Asemenea, cei ce s'ar dovedi că au aplicare la viața călugărească, după primul an de probă vor fi îndreptați spre seminarile clerului de mir. Aceiași procedare se va urma cu oricare dintre elevii, care mai târziu s'ar dovedi că nu simt vocație pentru călugărie.

În ciclul inferior se vor preda următoarele materii: Religie, Filosofie, Științe naturale, fizico-chimice, matematicile, Limba greacă și limba latină, limbile franceză, engleză și rusă, Istoria și Geografia, Limba română, muzica occidentală și bizantină etc.

În ciclul superior se va preda Teologia cu toate ramurile ei, Filosofia cu toate ramurile ei, limba ebraică și limba slavă. Toate cunoștințele ce se vor căpăta în ciclul inferior vor fi concentrice în jurul Religiei și se va insista în deosebi asupra limbii engleze, în vederea unui eventual misionarism extern.

Ciclul superior va avea caracterul unui învățământ academic. În ciclul superior vor fi admiși pe lângă absolvenții ciclului inferior și absolvenții al seminariului clerului de mir precum și bachelareați, însă, numai dacă vor voi să îmbrace schima monahală.

În ciclul inferior vor fi primiți numai frați și ucenici de călugări în vârstă de cel puțin patru-sprezece ani împliniți și cel mult optsprezece ani împliniți. Anul întâi va fi un an de probă și de selecționare, iar primii trei ani ca ani provizorii sau de ucenicie.

Toți elevii frați, ucenici sau călugări ai acestor școli sunt de drept închinovați în mănăstirea Cernica și fac parte din obștea mănăstirii. În ciclul inferior și în cel superior până în anul al patrulea cursurile vor fi comune și frecvența elevilor va fi obligatorie. Cursurile ultimilor doi ani din ciclul superior vor fi cursuri de specializare și elevul va fi obligat să urmeze numai cursurile de specialitate.

Școala va armoniza cursurile și lucrările practice într-o perfectă concordanță cu viața mănăstirească și toți elevii și profesorii sunt aspru ținuți la observarea întregă a pravilei mănăstirești. Elevii și profesorii însă vor fi scutiți de *ascultările* în afară de viața liturgică și de rugăciune a mănăstirii, fiindcă studiul, urmarea și predarea cursurilor vor fi ele înseși considerate ca *ascultare*.

Profesorii vor fi toți călugări și vor locui în mănăstire supunându-se în totul pravilei mănăstirești. Numai pentru studiile pentru care nu s'ar găsi monahi pregătiți se vor admite, dar numai provizoriu, profesori preoți de mir; și numai în cazul când nu s'ar găsi nici printre preoții de mir profesori, se va apela la mireni, dar probați credincioși practicanți. Elevii celor doi ani din urmă al ciclului superior vor fi de drept profesori la ciclul inferior, iar cei din primii patru ani al ciclului superior pot fi întrebuințați ca profesori suplینitori, dar numai în primii patru ani ai ciclului inferior.

Elevii sunt de drept ucenicii profesorilor călugări și profesorii călugări vor împărți și lua în ascultare pe elevii școlii. Profesorul va locui sub același acoperământ cu ucenicul său, va purta grijă de bună starea sufletească și trupească a elevilor săi și va fi duhovnicul și părintele lor spiritual. Elevii vor fi ucenicii nedespărțiți ai profesorului și în fiecare seară își vor mărturisii înaintea părintelui lor spiritual greșalele și vor cere binecuvântarea lui.

Ucenicia elevilor se împarte în trei stări. Starea întâi de *ucenic simplu*, de *noviciat*, ține cei trei

ani dintâi, ani provizorii. Dacă în acești trei ani elevul a dat dovadă de aptitudini la învățatură și de plecare spre viața monahală va fi promovat în starea a doua.

Starea a doua de *frate* ține până la terminarea ciclului inferior. Dar, de se va observa că fratele a căzut în ispită, și dă semne de dezgust pentru viața călugărească, imediat ce va fi observat va fi pus sub specială priveghere și povățuire și numai dacă întoarcerea lui nu va mai fi posibilă, va fi îndreptat într-o școală de pregătirea clerului de mir, însă într-o Eparhie cât se poate de depărtată.

Starea treia de *rasofor* va ține tot cursul primilor patru ani ai ciclului superior. Elementele temeinic probate din acest ciclu și care vor avea vârsta de cel puțin 25 ani împliniți vor putea fi călugăriți și făcuți diaconi, dar de sub ascultarea părinților profesori nu vor eși.

La sfârșitul acestei stări elevii cei ce ar voi, vor putea îmbrăca schima monahală și eventual emancipa întru cât ei înșiși devenind profesori pentru ciclul inferior să poată lua în ascultare și ucenicie elevi. Totuși fostul lor părinte spiritual va continua să-l fie duhovnic și povățuitor în tot momentul.

O emancipare completă va avea elevul numai după ce a terminat complet ciclul superior. Această emancipare să se facă în chip solemn și de preferință să fie întovărășită de tunderea în monahism sau de hirotonie în diacon ori preot.

Părinții duhovnicești vor căuta să inspire în sufletul ucenicilor lor adevăratul duh de călugărie și să-l facă să nu dorească nici să caute după ranguri și boeri bisericesti. Călugăr superior va fi acel care nu se va grăbi la preoție, ori diaconie.

Elevii ucenici trăind laolaltă cu părintele lor profesor vor face toate ascultările cerute de pravilă și poruncite de părintele lor cu bucurie, fără silă și fără scârbă. Toți să-și aducă aminte și să păstreze viu în inimă cuvintele Mântuitorului: „N'am venit să mi se slujească, ci eu să slujesc!” Deviza să fie „a sluji, e mai mare de cât a fi slujit”.

Conducător al școlii este *Pectorul*. El va fi în același timp și starețul mănăstirii. Rector și stareț va fi un arhieru cu o serioasă pregătire didactică-pedagogică și cu o viață morală superioară.

El va fi ajutat în conducerea școlii, de un profesor luat dintre profesorii școlii, de un secretar care poate fi un elev din ultimii doi ani ai ciclului superior și de consiliul profesoral alcătuit din toți profesorii călugări ai școlii. Pro-

fesorii preoți de mir, sau profesorii mireni nu pot face parte din consiliul profesoral.

Starețul în conducerea mănăstirei va fi ajutat de un consiliu economic, de un consiliu duhovnicesc și de obștea călugărilor. Din obștea călugărilor nu pot face parte călugării elevi, chiar de ar fi diaconi ori preoți. Profesorii nu vor putea face parte din consiliul economic.

Toate nevoile ușoare ale școlii: curățat, măturat, spălat, făcut foc, tăiat lemne etc., etc., vor fi făcute pe rând de elevi. Numai elevii ultimilor doi ani ai ciclului superior vor putea fi scutiți de asemenea ascultări. Ascultările mai mari și mai grele vor fi săvârșite de frații și călugării mănăstirei care nu sunt elevi. Viața întreagă a școlii și a mănăstirei se va scurge între cele două mari postulate călugărești: *ora et labora*.

Va fi cu desăvârșire oprită intrarea publicului în școală și în mănăstire. Ucenicul odată intrat pe poarta mănăstirei și a școlii nu mai poate eși și nici avea legătură cu nici o persoană din afară. În mănăstire și în școală nu vor putea pătrunde de cât Chiriarhul locului și numai el în persoană poate să controleze activitatea școlii și a mănăstirii. Incolo oricine ar avea vre-o nevoie sau vre-o afacere cu mănăstirea se va adresa Rectorului și nu va putea vorbi sau trata vre-o chestie de cât cu el sau cu persoana pe care va însărcina-o el. Elevii noștri nu vor putea primi vizita nici unei persoane; frații și rasoforii, însă, pot să fie cercetați de rude și părinți, dar numai de două ori pe an, câte o jumătate de oră sub privegherea părintelui duhovnicesc, sau a delegatului său.

Toată întreținerea elevilor și a profesorilor va cădea în sarcina mănăstirii și consiliul economic se va îngriji să satisfacă toate necesitățile materiale ale școlii, elevilor și profesorilor. Dacă mijloacele mănăstirei nu vor fi îndestulătoare, se va cere subvenție de la Stat și județ, iar Arhiepiscopia va pune la contribuție pe toate mănăstirile mai înstărite. Și întru cât școala are de scop să pregătească cadre pentru toate mănăstirile din țară și misionari pentru întreaga Biserică, se va cere sprijinul material al întregii Biserici. Se va face o lege specială prin care să se scutească de serviciul militar în timp de pace toți absolvenții acestei școli cum și toți călugării și frații trăitori în această mănăstire. De asemenea se va face o lege specială în care să se prevadă, că absolvenții acestei școli vor putea fi aleși în toate funcțiunile școlare, administrative și ierarhice ale Bisericii, fără piedică.

\* \* \*

S'a ales, pentru a fi instalată această școală,

sfânta mănăstire Cernica de lângă București. Așezarea ei în imediată apropiere a Bucureștilor ar avea avantajul că profesorii care n'ar voi, sau n'ar putea locui în mănăstire, s'ar putea deplasa cu înlesnire spre ași face cursurile și în chipul acesta școala ar avea posibilitatea recrutării unui corp profesoral de mâna întâi. Dar, tocmai acest avantaj ar constitui cel mai mare dezavantaj pentru duhul acestei școlii și toată alcătuirea pe care am schițat-o mai sus, ar fi imposibilă de aplicat. Iar școala ar deveni un simplu surogat, care va avea exact același soartă ca și cea de la Neamț. Dacă această școală călugărească nu va isbuti să alcătuiască o mare familie în care raporturile între profesori și elevi să se bazeze pe spiritul pravilei mănăstirești, totul se va prăbuși. Și în cazul acesta e mai preferabil să se admită forma a doua de școală, adică o școală călugărească unde să se dea cultură și educație tuturor elementelor care ar prefera această școală, indiferent că ar fi copii veniți din lume sau ucenici de mănăstire. Acest seminar n'ar fi atunci, de cât un dublu al Seminarilor teologice în ființă, identic cu cel de la Neamț, și de care biserică și mănăstirea n'are nevoie; sau în cazul mai bun, un liceu ori gimnaziu confesional, ori o școală profesională confesională, care în tot cazul ar fi preferabilă seminarului dublu al seminarilor teologice actuale. În ipoteza aceasta mănăstirea Cernica e bine aleasă, dar școala nu e absolut necesară. Școala care ne trebuie e tipul pe care l-am arătat aci. Biserica trebuie să facă toate sforțările ca să-l realizeze. E un tip vast conceput și care reclamă mijloace mari de realizare, e drept. Dar desăvârșirea se va face în timp și treptat. Acum să începem cu ce putem, dar baza și planul de urmat să fie acesta. Eu cred, că pentru realizarea acestui tip, se cere *un singur om* și bunăvoința și înțelegerea tuturor Chiriarhilor. Acest om se găsește.

Pentru realizarea acestui tip de școală numai mănăstirea Căldărușiani e corespunzătoare. Principala metodă de folosit în această școală e izolarea cât mai completă de lume și trăirea la oaltă a profesorilor cu elevii pe temeiul pravilei mănăstirești. Căldărușanii corespunde acestei metode, pe când Cernica nu corespunde. Cernica e prea aproape de București și prea s'a infiltrat duhul Bucureștilor în ea. O izolare completă de lumea laică e imposibilă la Cernica, fiindcă aci s'a înființat o Tipografie, care pe lângă toate celelalte, e și o afacere comercială. Această presupune o neîntreruptă legătură cu lumea laică, prin clientelă și prin lucrători laici; ceea ce ar

constitui o permanență infiltrație a duhului din afară în școală. Altă cauză care face imposibilă funcționare acestei școale, și care cauză nu se poate înlătura, e cimitirul dela Cernica. În acest cimitir sunt îngropați și se îngroapă mulți morți din București. Familiile lor vin mereu aci și nu e săptămână, nu e Sâmbătă sau Duminică în care să lipsească lume din București, venită spre ași îndeplini datoriile pioase către morții lor. Prin aceștia duhul lumesc, duhul laic e permanent în mănăstire și nu poate fi stânjenit de cât numai oprind cimitirul, cea ce mi se pare o imposibilitate. Singurul avantaj pe care-l prezintă Cernica e acela de care am vorbit anume posibilitățile profesorilor de a locui în București, dar care avantaj, după cum am arătat e un desavantaj mare pentru noul duh ce voim să dăm acestei școale. Iar, dacă acest avantaj e socotit ca primând toate considerațiunile, eu ași propune o altă localitate, care, din acest punct de vedere, să ofere o posibilitate și mai mare. Dacă e vorba de înlesnirea profesorilor, sigur, de ce să ne ducem tocmai la 40 de km. de București, la Căldărușani?! Și dacă avem puțința să nu mergem nici la Cernica, la 20 km. departe de București,

de ce n'am adopta această nouă posibilitate?!

Această posibilitate e fosta mănăstire Antim din București. Să se amenajeze toate locuințele dela Antim, să se repare cele vechi, să se zidească alte noi, și în chipul acesta vom avea aci în mijlocul Bucureștilor această școală. Căci în definitiv dacă nu se adoptă tipul propus de mine, celalt tip e numai o aparență de școală călugărească, aparență în funcțiune de faptul că s'ar instala într'o mănăstire cunoscută de toată lumea ca atare. Ori de-i vom zice mănăstirea Cernica, ori de-i vom zice mănăstirea Antim în fond e același lucru. Și Antimul are marele avantaj că-și poate recruta pe loc cel mai select corp profesoral. E nevoie să mai adaog, că Cernica, azi afară de arhondărie, n'are un local mai mare pentru instalat această școală și că va trebui să ridice noi clădiri? Cu banii ce s'ar întrebuința la noi clădiri la Cernica, s'ar putea zădi la Antim și s'ar declara Antimul metoh al Cernicai și iată s'ar rezolva toată problema. Apoi am avea și noi o mănăstire în acest București care la 1866 le-a distrus pe toate fără milă câte existau.

Însă eu nu cred să rezolvăm problema decât numai instalând școala la Căldărușani.

---

## PREOTIMEA SI POLITICA

Se cuvine oare preoțimea să se îndeletnicească cu politica? Sau politica surpă prestigiul bisericii și al slujitorilor ei? Trebuie oare ca preoțimea să facă pe placul conducătorilor, să susțină autoritatea lor, oricare ar fi ea? Sau politica preoțimei trebuie să fie aprecierea critică — din punct de vedere evanghelic — a tuturor dispozițiilor și acțiunilor guvernamentale?

Răspunsul adevărat va depinde de felul cum înțelegem ceea ce numim politică. Adeseori amestecăm politica cu politicianismul și numim politică chiar lipsa de politică, negarea, schimonosirea politice, adică tocmai aceea ce trebuie să fie numit „politicianism“. Imi voi permite să spun, că în acest moment, nu numai la noi, dar pretutindeni, în general, omenirea încă nu a văzut *politică*. Numai cu greutate și sub formă de rari excepții se pot găsi, în istoria omenirii, tendințe spre adevărata politică, pătrunderea asiduă a politicei în viață.

Cuvântul „politică“ e o vorbă grecească din aceiași rădăcină cu „politis“ (cetățean) și

„politia“ (cetățenia, structura statului, felul de conducere al statului, societatea, țara). Cuvântul „politică“ însemnează „știința despre stat“, „arta de a conduce statul“. Tatăl acestei științe, care ne-a lăsat prima operă despre ea, se socotește a fi marele filosof grec, Aristotel, educatorul eroului antichității — Alexandru Macedon. Aristotel a recunoscut, că omul simte o trebuință firească să comunice cu alți oameni. La începutul „Politicei“ sale zice: „omul după însăși firea sa este o ființă sociabilă. El are trebuință să comunice cu alții, nu numai ca să-și asigure existența sa fizică, corporală, ci și pentruca să se desvolte în mod moral, fiindcă numai în societate e posibilă buna desvoltare a cetățenilor și a simțămintelor cetățenești, buna desvoltare a judecăței, a acțiunilor cetățenești și în general — a vieții“. De aceea și problemele „politi(a)-ei“, ale societăței, ale statului, după învățătura lui Aristotel, nu constă numai în a păzi viața cetățenilor de dușmanii externi și de criminalii casnici întâmplători. Scopurile „politice“, adică al statului și al so-

cetății, sunt mult mai înalte și mai largi: să educe pe cetățeni în spiritul unei cât mai înalte și mai largi asociabilități, să se cultive la ei conștiința, că interesele lor sunt apropiate și împletite, și că pentru realizarea lor, în numele binelui comun, trebuie să fie cu toții uniți. Constrângerea externă, în cazul de față, nu este îndeajuns. Împlinirea, cu siluire, a cerințelor statului nu duce la realizarea scopului. Este necesară o conștiință internă despre sociabilitate, dorința voluntară de a sluji binelui comun. Iată de ce Aristotel spune, că arta de a conduce statul nu constă în forța grobiană a guvernului, și nici în știința de a se însufla frică poporului, ci în capacitatea de a trezi în sufletul membrilor statului, simțăminte cele mai omeneste, mai bune și mai cetățenești. După Aristotel, nu importă forma de guvernământ a statului, ci cât de adânc și de sănătos se bazează toate manifestările vieții publice și de stat, asupra principiilor morale, asupra dreptății, asupra cerințelor virtuții. „Deosebirea dintre o conducere de stat rea și alta bună, a învățat Aristotel, constă în aceea, că unii conducători urmăresc numai scopuri personale, se străduiesc să ia în mâinile lor puterea absolută pentru a putea, mai liber, și în interesul propriu, să constrângă pe popor și să se folosească de avutul acestuia. Alese de popor și rânduite în frunte ca să *slujcască* intereselor societății, atari guverne pervertite și nelegiuite devin stăpânii despotice și duc poporul în robie“. „Conducerea este bună, spune Aristotel, când guvernul gândește — nu la lărgirea propriei puteri,—ci să păstreze și să lărgască drepturile poporului, să desvolte în interiorul țării principiile de dreptate,—când guvernul se consideră drept executor al voinței poporului, sluga bunului comun“.

Spre a indica exemple istorice drept explicare a unei înțelegeri bune și rele despre politică, e deajuns să ne reamintim de Ludovic al XIV, care a spus: „Statul sunt eu“, și de împăratul Friderich cel Mare, care a spus: „împăratul este primul servitor al statului.“

De fapt, cuvintele drepte și înțelepte ale lui Aristotel, despre politică ca fiind arta de a guverna statul, artă întemeiată pe o largă și adâncă aplicare a dreptății și virtuții în toate manifestările vieții publice și politice, încă nu s'au împlinit până acum. În loc de politică, adică conducerea statului pe bază

de morală severă și de adevărată moralitate, vedem politicianism, adică deslegarea destinelor societății și popoarelor pe baza de socoteli, după bunul plac al diferiților conducători, în interesul puterii și profitului lor. Principiile de dreptate supremă sunt tot așa cum a fost și pe vremea lui Aristotel — acum două mii și ceva de ani.

Vladimir Soloviev, spune în cartea sa renumită „Problema națională în Rusia“, în primul capitol „moralitatea și politica“:

„Faptul că se desparte politica de moralitate, constituie una dintre răătăcirile de căpetenie, una din relele secolului nostru. Din punct de vedere creștin și în granițele lumii creștine, aceste două domenii: moralitatea și politica dacă nu se sleiesc la olaltă, trebuie, cel puțin, să fie legate între sine în modul cel mai strâns posibil.

După cum moralitatea creștină are drept scop, realizarea împărăției lui Dumnezeu în interiorul fiecărui om, tot asemenea și politica creștină trebuie să pregătească venirea împărăției divine pentru întreaga omenire luată ca un tot, compusă din grupe mari—popoare, neamuri, state.

Politica actuală și trecută a popoarelor istorice nu au nimic comun cu acest scop; în majoritatea cazurilor contrazice acest scop. Acesta este un fapt de netăgăduit. În politica popoarelor creștine domnește, până acum, dihonie și o ură fără Dumnezeu. Despre împărăția lui Dumnezeu nici nu poate fi vorba. Pentru majoritate e suficient acest lucru: așa a fost, așa trebuie să fie. Pe de altă parte nu putem să închidem ochii și să tăcem la nesfârșit, fiindcă, în acest caz, ar urma să încrucisăm mâinile și în fața ciumei și a holerei, cari sunt deasemenea fapte. Destoinicia omului pretinde, să ne luptăm cu trista realitate în vederea unui scop mai bun. Prezența boalei este un fapt, dar scopul este sănătatea și dela faptul cel rău pânăla scopul mai bun există trecere și mijloc numit medicină. Tot așa, în viața generală a omenirii, dezarmonia este fapta, împărăția lui Dumnezeu este scop, iar trecerea dela realitatea tristă la acest scop se numește politica creștină“.

Din aceasta, mi se pare, reiese clar, că una dintre grijile de căpetenie — lucrul cel mai de răspundere—al preoțimei, al adevăratei preoțimi, este tocmai *politica*. Cine altul —dacă nu preoțimea—este obligat să lămu-

rească și să lumineze raporturile publice și de stat, raporturile dintre guvern și popor, dintre capital și muncă, dintre diferitele corporațiuni, dintre popoarele patriei universale, în spiritul împărăției divine povestite de Mântuitorul? Cum pot spune preoții în acest punct: „nu ne trebuie politică: lucrul nostru e să ne rugăm și să oficiem slujbe divine?” Politica este o doctrină despre credința în dreptatea dumnezească, numai că nu despre o credință cu vorbe, ci o credință care *pretinde* (în mod obligator) să se execute testamentele

dreptăței divine, atât în viața particulară, cât și în viața societăților și statelor.

Iată de ce întreaga activitate a preoției trebuie să se reducă în primul rând la politică. Spre politică și nu spre politicianism. Nu să se trudească a ghici voința autorităților și să divinizeze această voință, ci, paralel cu vârsta spirituală, să explice oamenilor sensul dreptății evanghelice. Să o realizeze în obiceiuri, în lucrurile de toate zilele ale societății, ale guvernului, ale statului întreg.

Traducere de Preotul ST. ILIESCU

## UN SEMN ÎMBUCURĂTOR

### CERCURILE PASTORALE

Un spirit foarte îmbucurător se observă, de o vreme, în sânul populației Capitalei, spirit care aduce după ei o schimbare din cele mai fericite a atitudinii poporului față de biserică.

Nu e zi în care ziarul nostru să nu primească înștiințarea privitoare la o nouă „seară de rugăciune”, organizată de unul din cele câteva cercuri pastorale întemeiate de preoția din București.

Sunt încă, în momentul de față, mulți oameni cari nu știu ce este un cerc pastoral și ce este o „seară de rugăciune”.

Pentru aceștia, pentru lumea care n'a avut încă ocaziunea de a cunoaște lucrul personal, vom da aci lămurirea că o reuniune a unui cerc pastoral bine condus este un minunat mijloc de înălțare sufletească.

Și tot pentru aceștia, vom adăoga că a stăruii în necercetarea, măcar din când, a serilor de rugăciune, înseamnă a închide, cu bună știință, porțile inimii, față de mișcătoarele accente ale glasului credinții.

\* \* \*

Subliniem cu sinceră satisfacție inițiativa clerului nostru, care a găsit mijlocul să reducă pe credincioși în casa Domnului.

E destul de mult timp de când se tot aude observațiunea—foarte adevărată, din nenorocire,—că bisericile sunt goale și că sfânta slujbă se oficiază în fața doar a câtorva bătrâne venite cu câte un nepot de mână, marele public ocolind Biserica.

Faptul era în adevăr de natură să ne îngrijească serios. Dar nimic nu ne împiedică să arătăm deschis gândul nostru că, într'o bună măsură, responsabili erau preoții.

Omul vine bucuros acolo unde inima lui e mișcată și unde, vorbindu-i-se în forme alese, dar pe înțeles, sufletul lui rămâne prins în forme de neuitat.

Atâta vreme cât preotul se socotea achitat de datoria lui printr'o slujbă de mântuială, — completată de cântăreții cari, de câteva generații, numai ei singuri înțeleg ce spun acolo în strană, — nu

se putea aștepta nimeni și cu atât mai puțin nu se putea pretinde ca Bisericile să fie altfel decât goale. Botezul, nunta și prohodirea răposatului nu pot, numai ele singure, să facă legătură temeinică și durabilă între păstorit și preot. Fiindcă, afară de aceste treceri prin Biserică, — obligatorii prin lege și consacrate de uzanțe, — păstoritul se simțea străin în Biserică. În cel mai bun caz, omul nu se putea apropia de ea decât cu o sfortare lăuntrică specială, care cere o educație anumită, timp și liniște, elemente atât de greu de realizat astăzi.

Astfel că, separați prin zidul unei prelungite indiferențe, enoriașii pierdeau în mod firesc legătura cu Biserica, între zidirile căreia simțea că nu se spune aproape nimic pentru mișcarea inimii lui.

Era o consecință firească și simplă, care nu trebuie să mire pe nimeni...

\* \* \*

Un grup de preoți idealisti înțelegând și primejdia care decurgea din menținerea unei asemenea stări de lucruri și datorită ce o au de a semăna cuvântul Domnului, ținându-l treaz în inimile poporenilor, a avut bunul gând al cercurilor pastorale.

Credincioșii sunt chemați la adevărate sărbători sufletești, în cursul cărora, fără a se face paradă de erudiție teologică, frumusețile credinței sunt minunat înfățișate cu ajutorul artei.

Fiindcă nu știința teologică o voește sufletul popular, ci explicarea, pe înțelesul său, a minunatelor simbole cuprinse în ea.

Iar poporeanul, el însuși, voește să fie altceva decât un asistent, neputincios să audă și să înțeleagă.

Cercurile pastorale au desființat recele zid ce despărțea pe credincios de propriul său suflet venit la Biserică.

Toate călduroasele noastre felicitări acelora cari au realizat o atât de frumoasă operă.

Din „Universul”

# C R O N I C A I N T E R N Ă

— In ziua de 21 Octombrie a. c. s'a târnosit biserica cu hramul Sf. Imp. Const. și Elena Puțu lul Crăciun-Grivița de către Prea Sf. Vicar Tit Târgovișteanu înconjurat de un sobor de preoți în frunte cu Prea Cucernicul Protoereu Econom T. Vintilescu. Această biserică s'a ridicat prin munca neobosită a Pr. Mihail Șerpoianu, cu concursul autorităților, pentru nevoile mulțimii de credincioși, mulțime care arată nevoia unui asemenea sf. locaș precum și felul în care tânărul preot a știut ca să sădească în sufletul acestei mulțimi dragostea pentru sf. biserică.

Au luat parte la această sfințire și toate autoritățile comunale în frunte cu D-l Berceanu prim ajutor de primar, D-l Primar al sectorului verde Mincu cu întreg consiliul precum și D-l Brătescu Voinești, Pr. I. Mălăești profesor Universitar și alții. Sfințirea s'a sfârșit cu o simțită cuvântare a Pr. M.h. Șerpoianu arătând greutățile prin care a trecut cu construcția acestui sf. locaș, după cari apoi a vorbit Prea sf. Vicar Tit Târgovișteanu despre credință, lăsând în sufletul ascultătorilor urme puternice amintitoare pentru multă vreme de sfințirea sf. biserici. Au luat cuvântul și autoritățile, exprimându-și tot sprijinul și deacum înainte oamenilor muncitori pentru biserică.

Această biserică este o nouă fortăreață în una din marginile Capitalei prin care putem lupta împotriva curentelor streine ce mișună printre lucrătorii mărginari.

— C. Preot Stelian Iliescu, fost paroh al bisericii românești din Sofia-Bulgaria, a fost numit misionar al Eparhiei noastre în locul P. C. Preot Grigorie Pișculescu numit profesor la Facultatea de Teologie din Chișinău. Lucrul nostru misionar câștigă un element de valoare.

— *Sfințirea Bisericii „Sf. Ilie“ din satul Vadul-Părului, Com. Albești-Muru, jud. Prahova.*

In ziua de Duminică 11 Noembrie a. c. s'a sfințit Biserica din satul Vadul-Părului, parohia Albești-Muru, Protopopla circ. III Urlați, jud. Prahova, cu o solemnitate cum rar s'a văzut în părțile acestea.

Din partea Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor a fost delegat cu sfințirea Prea Cucernicia Sa Părintele Referent Eugen Bărbulescu, care însoțit de Ierodiaconul Nicolae a sosit din ajun făcându-i-se o frumoasă primire de enoriași parohiei și clerul din împrejurimi în frunte cu Prea Cu-

cernicul Protopop Vincențiu Pop, fost paroh al acestei parohii sub a căruia pastorie s'a ridicat din temelie Sf. Locaș.

Seara în prezența unui foarte numeros public s'a oficiat de preoții prezenți în frunte cu P. C. Părinte Referent vecernia și sfințirea artoselor.

Dimineața, deși plouă, o ploaie rece de toamnă, credincioșii erau atât de numeroși, încât cu toate că Biserica este destul de încăpătoare, totuși n'au putut încăpea înăuntru și au umplut și curtea și strada din Sf. Locaș.

Actul sfințirii a fost prezidat cu destoinicie și cunoscută de P. C. Părinte Referent Bărbulescu, care după ce a dat citire pastorei patriarhicești către popor, a predicat credincioșilor despre importanța zidirii de biserică și cercetarea lor de credincioși, arătându-le cu temeinice argumente foloasele cele multe și mari cari isvorăsc din acestea. Predica fiind exprimată pe înțelesul poporului a pătruns adânc în sufletele și inimile credincioșilor.

După aceea Prea Cucernicul Părinte Protopop ca fost paroh al acestei parohii și sub a căruia pastorie, cu mari sacrificii, s'a ridicat fa'nicul locaș de înclinare, face o dare de seamă asupra construcției, arătând că frumoasa biserică s'a zidit de enoriași cu ajutoare și dela județ, costând suma de lei un milion și jumătate.

Pictura, bine reușită, a fost executată de talentul pictor Gheorghe Baba din Caransebeș, care merită toată atențiunea cuvenită și pe care cu această ocaziune îl recomandăm tuturor aceluia ce au nevoie de serviciile Domniei-Sale.

Serviciul religios oficiat de un sobor de opt preoți și un diacon în frunte cu Prea Cucernicul Părinte Referent Eugen Bărbulescu și P. C. Părinte Protopop respectiv a impresionat mult publicul drept credincios, mai cu seamă că Prea Cucernicul Părinte Referent—vădit bine dispus—cu apreciatele-i calități muzicale, a executat cu măestrile câteva din cele mai însemnate cântări liturgice ale serviciului divin.

După desăvârșitul otpust a urmat instalarea noului paroh preotul Gheorghe Martin, care a fost transferat în această parohie dela parohia Iordăchianu.

Preotul nou instalat, vădit emoționat, după ce mulțumește P. C. Părinte Referent și P. C. Părinte Protopop pentru sfaturile, îndemnările și urările de bine în noua parohie, predică poporului potrivit cu ocaziunea.

Enoriașii noului biserici în semn de dragoste

și recunoștință pentru fostul lor paroh Protopop Vincențiu Pop îi dă în dar un frumos baston preoțesc, cărora P. C. Sa cu lacrimi în ochi le mulțumește pentru dar, adăogând că cu multă durere în suflet a trebuit să se despartă de ei.

O masă comună apoi s'a servit în saloanele școlii primare pentru toată lumea ce venise în număr considerabil chiar dela mari depărtări.

Au toastat:

I. Domnul Prefet al Plășii Cricov din Urlați Gh. Popescu-Ciorani, membru în Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei noastre pentru M. S. Regele Mihai I, iar poporul în picioare a intonat Imnul regal.

II. P. C. Părinte Referent Eugen Bărbulescu pentru Inalta Regență și în special pentru Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Miron, iar corul preoților și al cântăreților au cântat „Pre Stăpânul...”.

III. P. C. Părinte Protopop V. Pop pentru Prea Căcernicul Părinte Referent Eugen Bărbulescu, arătându-l ca pe unul din cei mai înțelepți și iubiți sfințici ai Inalt Prea Sfințitului Patriarh și corul a cântat „Mulți ani trăiască!”, iar sala l-a ovaționat îndelung.

IV. Pr. Gh. Mitroiu pentru toate autoritățile cari au dat sprj nului moral și material la zidirea noii biserici.

V. D-l D. Rădulescu, directorul școlii primare pentru toți credincioșii cari s'au jertfit și au gustat.

VI. Pr. Gh. Barăscu pentru P. C. Părinte Protopop și

VII, Pr. Gh. Martin vorbind cel din urmă ca paroh local mulțumește tuturor pentru dragostea creștinească, scoțând în evidență meritele enoriașilor Gheorghe Jarcă, Stelian Marin și Nicolae Târteață din sat și a danciușului creștin D. Frâncu din satul Degerați, cari au făcut sacrificii materiale mai mari.

Poporul și clerul a expediat o telegramă Inalt Prea Sfințitului Patriarh prin care-i ură cu această ocaziune viața lungă și sănătate asigurându-l de friașca supunere.

Serbarea a luat sfârșit într'o frumoasă atmosferă creștinească, prin plecarea Prea căcernicului Părinte Referent Eugen Bărbulescu, care tot timpul a fost ținta tuturor manifestărilor de simpatie ale celor ce-l înconjurau cu dragoste și respect.

Preot N. ALEXANDRESCU

## Cronica externă

### Biserica Polonă

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Polone a ținut a doua sesiune în zilele de 27-30 Iunie a. c.

S'a ocupat cu următoarele chestiuni:

1. Raportul cu celelalte biserici ortodoxe. S'a ascultat scrisoarea de mulțămire a Patriarhului de Ierusalim pentru suma colectată în Polonia.

2. Organizarea bisericii ortodoxe polone.

3. Înființarea de parohii și construirea de biserici.

4. Invățământul teologic în facultatea de Teologie de pe lângă Universitatea din Varșovia și în seminariile teologice. S'a cerut Ministerului să încredințeze Mitropolitului Dionisie, conducerea Facultății de Teologie, aceasta în urma corectării unor nepotriviri cari împiedică dezvoltarea normală a învățământului religios conform cu tradiția bisericii ortodoxe. S'a propus ca profesori la Teologie în tre alții: Carsavin, Franc, Troitzchii, Pasnov, Șaveleski.

5. *Legislație* cu privire la învățământul religios și *mișcarea culturală*. S'a hotărât traducerea oficială a Sfintei scripturi în cinci limbi: polonă, ucraniană, bielă (altă) rusă, cehă și rusă. Au fost rânduite cinci comisii sub patronajul Mitropolitului Dionisie.

6. Viața bisericească publică.

7. Chestiuni Administrative și de gospodărie.

8. Activitatea Misionară.

9. Situația clerului.

10. Numiri.

11. Rânguri.

12. Colecte.

13. Acte de stare civilă.

14. Anchete.

Pr. ST. ILIESCU

### PREOT DECEDAT

În ziua de 27 Oct. a. c., a decedat Pr. Apostol Măinescu, parohul Parohiei Poenarii Rali jud. Prahova.

Date biografice: S'a nascut în anul 1862 din părinți țărani. A terminat Seminariul Central în 1882, a fost hirotonit în 1883. A păstorit cu cinste 45 ani. A avut 7 copii, toți cu frumoasă poziție socială.

Plâns de toți cei ce l-au cunoscut și înconjurat de toți preoții din împrejurimi, a fost condus la locul de veci, Marți 30 Oct. a. c.